

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 2 ΙΟΥΛΙΟΥ 2008
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΧΗΜΕΙΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΘΕΜΑ 1^ο

1.1. γ

1.2. δ

1.3. δ

1.4. γ

1.5.α. Σωστό, β. Σωστό, γ. Σωστό, δ. Λάθος, ε. Λάθος.

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1.α. Η 1^η περίοδος περιλαμβάνει 2 στοιχεία, με $Z = 1$ και $Z = 2$

Η 2^η περίοδος 8 στοιχεία, από $Z = 3$ μέχρι $Z = 10$.

Η 3^η περίοδος 8 στοιχεία, από $Z = 11$ μέχρι $Z = 18$.

Η 4^η περίοδος 18 στοιχεία, από $Z = 19$ μέχρι $Z = 36$.

Σε μια περίοδο η ενέργεια πρώτου ιοντισμού αυξάνεται από αριστερά προς τα δεξιά, άρα ο ατομικός αριθμός του στοιχείου Γ είναι $Z = 19$.

2.1.β. ${}_{15}\text{A} : 1s^2, 2s^2, 2p^6, 3s^2, 3p^3$ σε υποστιβάδες

K (2), L (8), M (5) σε στιβάδες

${}_{35}\text{B} : 1s^2, 2s^2, 2p^6, 3s^2, 3p^6, 4s^2, 3d^{10}, 4p^5$ σε υποστιβάδες

K (2), L (8), M (18), N (7) σε στιβάδες

${}_{19}\text{Γ} : 1s^2, 2s^2, 2p^6, 3s^2, 3p^6, 4s^1$ σε υποστιβάδες

K (2), L (8), M (8), N (1) σε στιβάδες

2.1.γ. Τα στοιχεία ${}_{35}\text{B}$ και ${}_{19}\text{Γ}$ ανήκουν στην 4^η περίοδο του περιοδικού πίνακα, όπου η ακτίνα ελαττώνεται από αριστερά προς τα δεξιά, άρα $r_B < r_\Gamma$.

Τα ηλεκτρόνια της εξωτερικής στιβάδας του ${}_{15}\text{A}$ είναι $n = 3$ και του ${}_{35}\text{B}$ είναι $n = 4$.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο κύριος κβαντικός αριθμός n , τόσο μεγαλύτερη είναι η ατομική ακτίνα, δηλαδή $r_A < r_B$.

Επομένως $r_A < r_B < r_\Gamma$.

Σωστή απάντηση η γ.

2.2.α.1. $\text{HA} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{A}^- + \text{H}_3\text{O}^+$

$\text{NaA} \rightarrow \text{Na}^+ + \text{A}^-$

$\text{HCl} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Cl}^- + \text{H}_3\text{O}^+$

$\text{A}^- + \text{H}_3\text{O}^+ \rightarrow \text{HA} + \text{H}_2\text{O}$

2. $\text{HA} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{A}^- + \text{H}_3\text{O}^+$

$\text{NaA} \rightarrow \text{Na}^+ + \text{A}^-$

$\text{NaOH} \rightarrow \text{Na}^+ + \text{OH}^-$

$\text{HA} + \text{OH}^- \rightarrow \text{A}^- + \text{H}_2\text{O}$

2.2.β. Το ΡΗ του ρυθμιστικού διαλύματος υπολογίζεται από τη σχέση

$$pH = pK_a + \log \frac{c_2}{c_1}, \text{ όπου}$$

c_1 είναι η συγκέντρωση του ΗΑ στο διάλυμα και

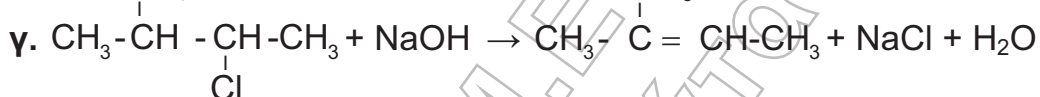
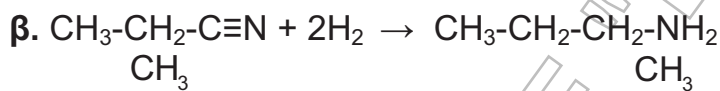
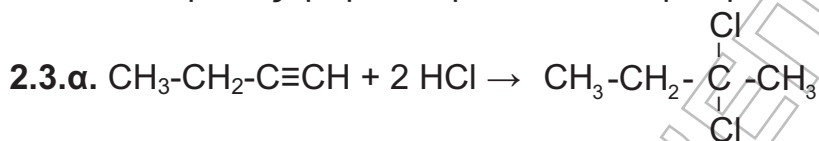
c_2 είναι η συγκέντρωση του NaA στο διάλυμα.

Όταν αραιώνουμε το διάλυμα στο διπλάσιο όγκο, τότε

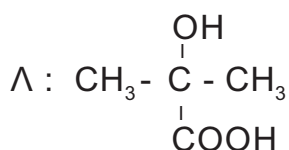
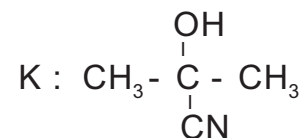
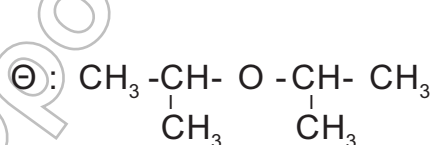
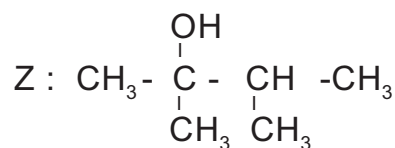
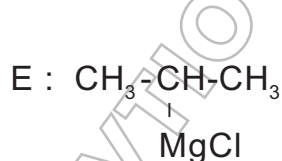
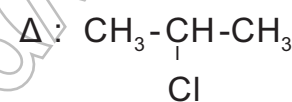
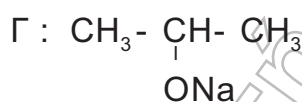
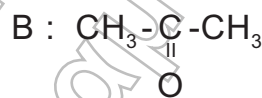
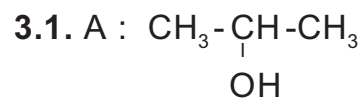
υποδιπλασιάζονται οι συγκεντρώσεις, όμως το πηλίκο $\frac{c_2}{c_1}$

παραμένει σταθερό, άρα το ΡΗ παραμένει σταθερό.

Επομένως η πρόταση είναι λανθασμένη.

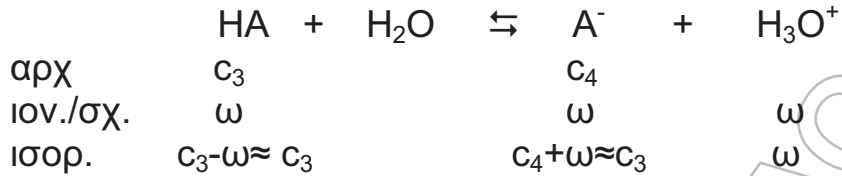
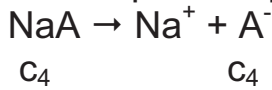

ΘΕΜΑ 3^ο

Το διάλυμα είναι ρυθμιστικό οπότε :

Όμως $\text{pH} = 6$, άρα $\omega = [\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-6} \text{ M}$

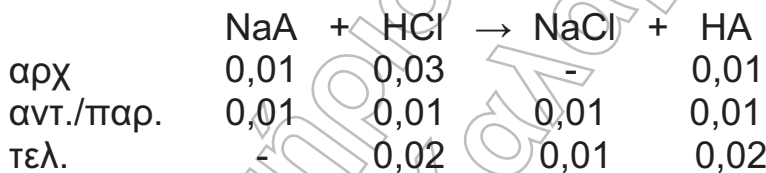
$$K_a = \frac{[\text{A}^-] \cdot [\text{H}_3\text{O}^+]}{[\text{HA}]} \Leftrightarrow 10^{-6} = \frac{c_4 \cdot 10^{-6}}{c_3} \Leftrightarrow c_3 = c_4 \Leftrightarrow$$

$$0,01V_1 = 0,1V_2 \Leftrightarrow V_1 = 10V_2 \quad (1)$$

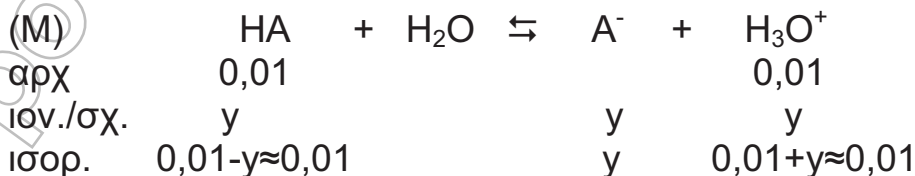
$$\text{Επίσης } V_1 + V_2 = 1,1\text{L} \quad (2)$$

Λύνουμε το σύστημα των (1) και (2) και βρίσκουμε $V_1 = 1\text{L}$ και $V_2 = 0,1\text{L}$.

4.4. Στα 1,1L διαλύματος Δ_3 περιέχονται 0,01 mol HA και 0,01 mol NaA.

$$[\text{HCl}] = \frac{0,02}{2} = 0,01 \text{ M} \quad \text{και} \quad [\text{HA}] = \frac{0,02}{2} = 0,01 \text{ M}$$

$$[\text{H}_3\text{O}^+] = 0,01 \text{ M}$$

$$K_a = \frac{[\text{A}^-] \cdot [\text{H}_3\text{O}^+]}{[\text{HA}]} \Leftrightarrow 10^{-6} = \frac{y \cdot 10^{-2}}{10^{-2}} \Leftrightarrow y = [\text{A}^-] = 10^{-6}$$